

Tien weken griep epidemie

Een uitgave van: Nationaal Influenza Centrum (NIC): Rotterdam (Erasmus MC), Bilthoven (RIVM); Nederlands instituut voor onderzoek van de gezondheidszorg (NIVEL); Inspectie voor de Gezondheidszorg (IGZ).

Nieuwsbrief Influenza- Surveillance 2014-2015

Influenzasituatie in Nederland

De klinische influenza-activiteit in Nederland lag in de tiende week van de (milde) griep epidemie op ongeveer dezelfde hoogte als in de vier voorgaande weken. In de weken 2 tot en met 5 meldden zich per 10.000 inwoners 12 tot 14 patiënten met een influenza-achtig ziektebeeld (IAZ) bij één van de NIVEL-peilstation-huisartsen, in week 6 was dit aantal 15,3 (figuren 1 en 2). In overeenstemming hiermee lag het percentage influenzaviruspositieve monsters uit deze patiënten in week 6 nog steeds op het epidemische niveau van 49%. Er is dus al tien weken sprake van een milde griep epidemie.

Ook de leeftijdsverdeling van de IAZ-patiënten bleef vrijwel gelijk. Vooral de groep kinderen van 0 - 4 jaar was weer sterk vertegenwoordigd, maar ook veel oudere kinderen en 65-plussers raadpleegden in week 6 dikwijls de huisarts met klachten van IAZ (figuur 5). Aan de verhoogde incidentie van pneumonie droegen wederom vooral de 65-plussers bij (figuur 6).

Virusdetecties: peilstationhuisartspatiënten

Influenzavirus subtype A(H3N2) domineert nog steeds. In week 6 van 2015 werden bij 35 patiënten met een IAZ neus- en keelmonsters afgenomen door peilstationhuisartsen participierend in NIVEL Zorgregistraties (figuur 3). Hierin werd door het Nationaal Influenza Centrum (NIC) 17 maal (49%) influenzavirus gedetecteerd: 9 maal A(H3N2) (53%), 4 maal (24%) subtype A(H1N1), en 4 maal (24%) type B (fylogenetische lijn B/Yamagata/16/1988).

In neus- en keelmonsters afkomstig van 30 patiënten met een luchtweginfectie zonder typische klachten van griep (ARI) werd 8 maal (27%) influenzavirus aangetoond: 6 maal (75%) subtype A(H3N2) en 2 maal (25%) type B (fylogenetische lijn B/Yamagata/16/1988).

Virusdetecties: influenzapatiënten herkend door diagnostische ziekenhuislaboratoria

Het NIC ontving, vanuit aan ziekenhuizen gelieerde diagnostische laboratoria, dit seizoen tot dusver in totaal 1352 influenzavirussen (figuur 4). Van deze virussen waren er 1298 (96%) van het A-type en 54 (4%) van type B, waarvan tenminste 34 behoorden tot de fylogenetische lijn B/Yamagata/16/1988 (van 19 B-virussen is de lijn niet bepaald). Van de 1298 influenza A-virussen waren er 632 (46%) van het subtype A(H3N2) en 37 (3%) van subtype A(H1N1); De rest van de influenza A-virussen zijn nog niet gesubtypeerd.

Berichten uit Europa

In week 5 meldden 9 van de 42 rapporterende landen van de Europese Regio lage maar stijgende incidentie van IAZ; 29 landen, vooral in west-, noord- en centraal Europa, rapporteerden matige influenza-activiteit. Gemiddeld was bij peilstationpatiënten 49% van de respiratoire monsters positief voor influenza (*Flu News Europe*).

Van de 417 genetisch onderzochte influenzavirussen van subtype A(H3N2) behoorde een kwart tot clades die in serologische testen antigenetisch overeenkomen met de vaccinstam A/Texas/50/2012 en driekwart tot clades die antigenetisch verschillen van de vaccinstam. (*Flu News Europe*).

Als gevolg van het circuleren van influenzavirussen die antigenetisch afwijken van de vaccinstammen, zal de effectiviteit van het vaccin minder goed zijn dan wanneer er wel een goede vaccinmatch is met de epidemische stammen. Onderzoek naar de vaccineffectiviteit zijn gaande en er zijn inderdaad eerste aanwijzingen dat de vaccineffectiviteit lager is dan verwacht bij optimale samenstelling van het vaccin.

Op 23-25 februari vindt in Geneve de WHO vergadering plaats, waarin wordt beslist over de aanbeveling van de vaccinsamenstelling voor het seizoen 2015/16. Naar verwacht zal de vaccinsamenstelling worden aangepast zoals dat ook is gebeurd voor het vaccin voor het zuidelijk halfrond.

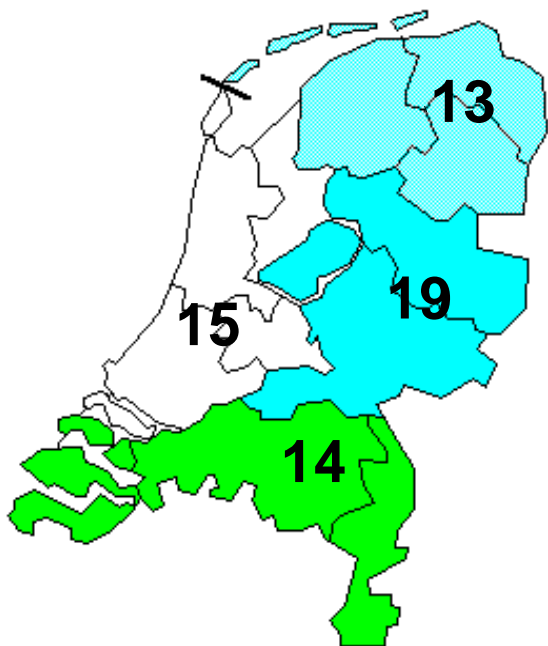

Fig.1. Aantallen door peilstationhuisartsen geregistreerde influenza-achtige ziektebeelden (IAZ) per 10.000 inwoners per regio in week 6 van 2015 (bron: NIVEL, voorlopige gegevens).

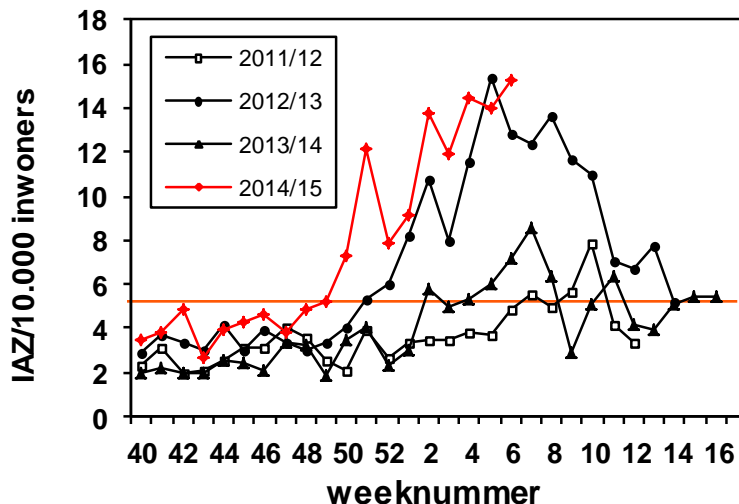

Fig.2. Aantallen door peilstationhuisartsen geregistreerde patiënten met IAZ in 2011-2015 per week en per 10.000 inwoners (bron: NIVEL). De oranje lijn geeft de epidemisch drempel weer.

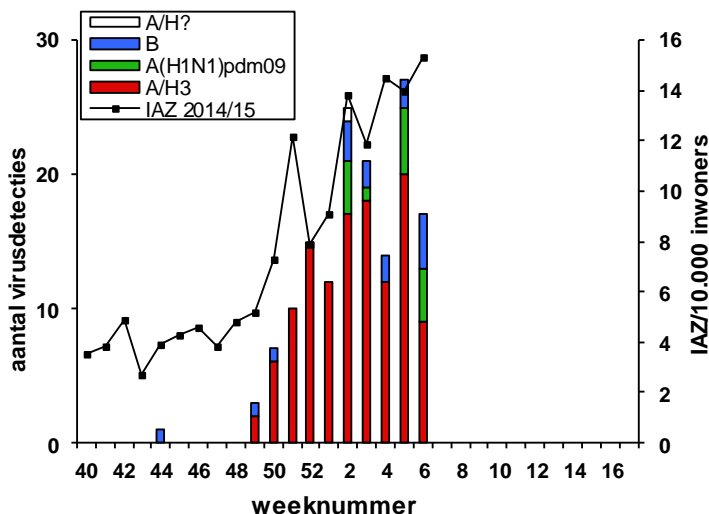

Fig. 3. Aantallen monsters van huisartspatiënten met een IAZ waarin influenzavirus is gedetecteerd, (as links), en incidentie van IAZ per week en per 10.000 inwoners (as rechts) (bron: resp. RIVM en NIVEL).

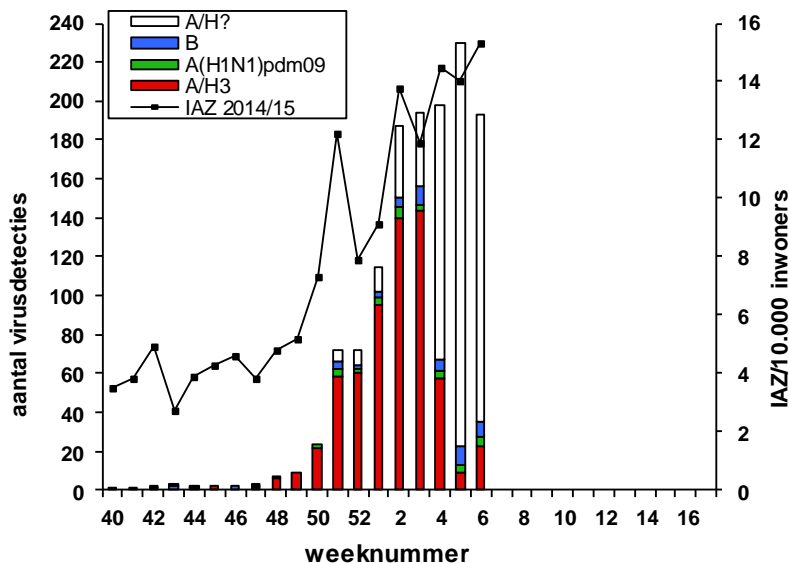

Fig. 4. Aantallen door het Erasmus MC gedetecteerde en naar het Erasmus MC vanuit diagnostische laboratoria opgestuurde virussen (as links) en incidentie van IAZ per week en per 10.000 inwoners (as rechts) (bron: resp. EMC en NIVEL).

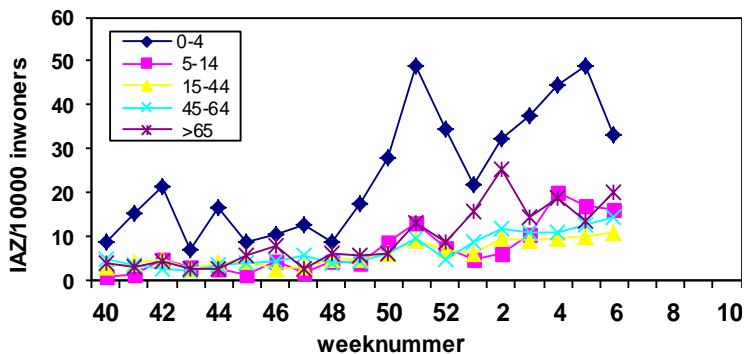

Fig. 5. Leeftijdverdeling van het aantal door peilstation-huisartsen geregistreerde IAZ per week en per 10.000 inwoners (bron: NIVEL).

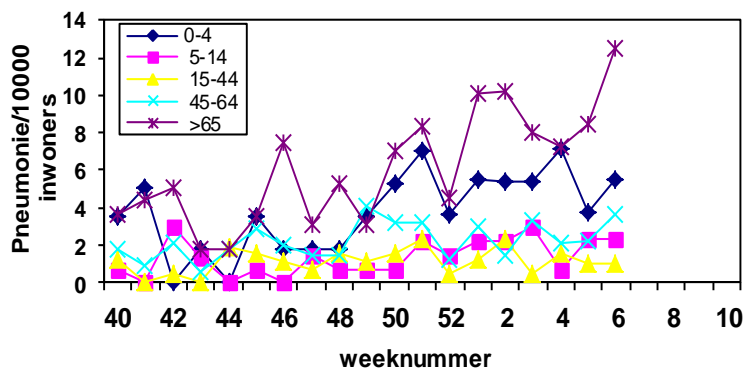

Fig. 6. Leeftijdverdeling van het aantal door peilstation-huisartsen geregistreerde pneumonieën per week en per 10.000 inwoners (bron: NIVEL).

Vaccinsamenstelling voor het seizoen 2014/15

(Sub)type:	Stam gelijkend op:
A(H1N1)pdm09	A/California/7/2009
A(H3N2)	A/Texas/50/2012
B	B/Massachusetts/2/2012 *

* van de fylogenetische lijn B/Yamagata/16/88

De Nieuwsbrief ook op Internet

De Influenza-Nieuwsbrief is ook te vinden op:
<http://www.virosciencelab.com>
<http://www.virology.nl>
<http://www.nivel.nl>
<http://www.rivm.nl/Griep>

Colofon

Deze Nieuwsbrief komt tot stand door samenwerking van de volgende instanties en personen:

IGZ, Den Haag
 Drs. Jan K. van Wijngaarden, arts,
 Hoofdinspecteur Volksgezondheid

NIVEL, Utrecht
 Dr. Gé A. Donker, huisarts en epidemioloog
 Coördinator peilstations, NIVEL Zorgregistraties eerste lijn

NIC: Prof. dr. Marion Koopmans, directeur

Erasmus MC, Rotterdam
 Prof. dr. Guus F. Rimmelzwaan
 Dr. Jan C. de Jong

RIVM, Bilthoven
 Dr. Adam Meijer
 Drs. Marit M. A. de Lange

Redactiesecretariaat:
 Maria Silva / Anouk Gideonse
 Nationaal Influenza Centrum
 Afdeling Viroscience, Erasmus MC, Postbus 2040,
 3000 CA Rotterdam

Nieuwsbrief
 Influenza-Surveilliance
 2014-2015